

ทะเบียนวิจัยเลขที่ 24 04 01 12 07 01

การศึกษาหาขนาดและรูปร่างแปลงทดลองที่เหมาะสมของถั่วลิสง
STUDY ON OPTIMUM PLOT SIZE AND SHAPE FOR PEANUT EXPERIMENT

สง่า ดวงรัตน์
สุทธิราภรณ์ สิริสิงห์
เสาวนีย์ พิสิฏฐพันธ์
ประสิทธิ์ บุญชูดวง
ลาวัลย์ เอี่ยมสุพรรณ

สุนันทา เวสอูร์ย
อมร วรรณะสาร
สุรียีย์ พิมสาร
วิจิตรา จิตตไทย

งานวิเคราะห์ทางสถิติ

กองแผนงาน

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อทดสอบหาขนาดและรูปร่างแปลงทดลองที่เหมาะสมของถั่วลิสง เพื่อจะช่วยลดเนื้อที่ปลูกและความแปรปรวนในการทดลอง ในปี 2523 ได้ทำการทดลองในฤดูฝน ที่สถานีทดลองพืชไร่ ห้วยโป่ง จ. ระยอง และในปี 2524 ได้ทำการศึกษาในฤดูแล้ง ที่สถานีทดลองพืชไร่กาฬสินธุ์ ซึ่งการทดลองทั้งหมดใช้ถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 ปลูกแบบ Uniformity Trial คือปลูกเป็นแถวต่อเนื่องเป็นผืนเดียว ใช้ระยะปลูกระหว่างแถว 30 ซม. ระยะระหว่างต้น 20 ซม. หลุมละ 2 ต้น เมื่อถั่วลิสงอายุได้ 120 วัน ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยแบ่งเก็บเป็นแปลงย่อย (basic unit) โดยแต่ละแปลงย่อยจะยาวเท่ากับ 1 เมตร ในการทดลองในปีนั้นแบ่งแปลงเป็นขนาดเล็ก 2 แปลง เพื่อสะดวกในการให้น้ำชลประทานโดยแปลงหนึ่ง ๆ จะทำการ เก็บเกี่ยว 30 แถว ๆ หนึ่งมี 12 แปลงย่อย (basic unit) นำผลผลิตที่เก็บได้ทั้งหมดของแต่ละ แปลงย่อยมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ เพื่อหาค่าความแปรปรวน (variance) และค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (coefficient of variation) ผลของการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของถั่วลิสงทั้ง 2 แปลงให้ผลเหมือนกัน เมื่อพิจารณาจากสมการความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของแปลงและค่า CV. พบว่าขนาดแปลงที่เหมาะสมควรมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวไม่น้อยกว่า 7.2 ตารางเมตร ส่วนรูปร่างของแปลงทดลองนั้นจะเป็นสี่เหลี่ยมรูปร่างใดก็ได้ไม่จำกัดรูปร่าง